

۱۵ ماه و ۲۰ اقدام علیه فساد

مروری بر کارنامه دوره اخیر شهرداری تهران در مبارزه با فساد از خزانه واحد تا بر خورد بدون اغماض

۲۲

● شنبه ۱۰ دی ۱۴۰۱ | ۷ جمادی‌الثانی ۱۴۴۴ | سال سی‌ویکم • شماره ۸۶۷۷

صیانت از ۳۱ هزار میلیارد تومان سرمایه شهر

مدیرکل مرکز حقوقی شهرداری تهران جزئیات آزادسازی و بازپس‌گیری املاک شهرداری تهران را اعلام کرد

۲۳

شهرداری

طرح شهرداری احمد علی خلیصی

از راه مقابله با رشوه، هوشمندسازی، ایجاد خزانه واحد، اصلاح روندها، مبارزه با رانت‌خواری و بازگشت سرمایه‌های ملکی تهران به شهر رخ داد

سد شهرداری در برابر فساد

دریچه

چه زمانی که ساخت‌وساز رونق داشت و هزینه شهرداری از این راه تامین می‌شد و چه اکنون که مشکلات اقتصادی فعالیت‌های شهر را تحت تأثیر خود قرار داده است، نظارت بر فعالیت‌های سازمان‌ها، شرکت‌ها و حتی معاونت‌های شهردار به‌صورت مداوم انجام می‌گیرد. بنا به اعلام شهرداری تهران در این دوره ۱۱۳ چالش و گلوگاه فساد در شهرداری تهران شناسایی شده و یکی از دستاوردهای آن بازپس‌گیری ۱۰۱ ملک و جلوگیری از ۵ هزار میلیارد تومان معاملات و پرداخت‌های غلط است.
تجمیع حساب‌های مالی و خرید مصالح ساختمانی از بورس نیز بخشی از جنبه‌های عملی مبارزه با فساد است. در این مدت ۷۴۰ مورد تخریب، جلوگیری از ساخت‌وساز و ۲۹ هکتار آزادسازی اراضی نیز قسمت دیگری از نتایج مبارزه با فساد در شهرداری است.

سازمان بازرسی که زیر نظر مستقیم شهردار تهران قرار دارد بخشی از کار نظارت را انجام می‌دهد و شورای اسلامی شهر می‌تواند هر چند ماه

یک‌بار از رئیس این سازمان بخواهد که اقدامات انجام‌شده را در صحن شورا با‌صورت علنی و با حضور رسانه‌ها شرح دهد. در همین زمینه، رئیس سازمان بازرسی شهرداری تهران با تأکید بر اهمیت تحول درون‌زا برای تبدیل شهرداری به نهاد خدمتگزار کار آمد، گفت: شناسایی گلوگاه‌های فساد ذیل این ابرپروژه تحول پیش‌بینی شده است. داوود گودرزی با اشاره به رویکرد نظام‌مند مبارزه با فساد، یادآوری کرد: ما از این پس را درست خواهیم کرد اما این به‌معنای بی‌توجهی و رها کردن گذشته نیست؛ باید هوشمندانه عمل کنیم که از این پس فساد ی شکل نگیرد. ما تجربیات سالیان گذشته کشورهای مختلف را بررسی کردیم که ببینیم چگونه توانستند بر فساد فائق شوند. مسئله مدیریت و انتخاب مدیران به‌عنوان یک نکته اصلی در مبارزه با فساد مدنظر است.

او با اعلام اینکه در برخی موارد دستورالعمل‌ها

دست و پا گیر شده است، گفت: کشف تخلف و نحوه رسیدگی و مباحث فرهنگی و سازمانی نیز در مبارزه با فساد مؤثر است. شفافیت ناقص فهمیده شده و اجرا می‌شود. باید مشخص‌شود که چه چیزی را برای چه کسی و چگونه شفاف‌سازی کنیم؟ اگر بتوانیم شفافیت را به سطح حداکثری برسانیم می‌توانیم محیط سالم‌تری را مقابل

شهروندان قرار دهیم. گودرزی با بیان اینکه بخش عمده‌ای از سالم‌سازی محیط انتخاب مدیران است، تصریح کرد: مسئله تعارض منافع در حال پیاده شدن در شهرداری است و فرایند الکترونیکی شدن امور نیز تا جایی که ممکن است در حال پیگیری است و اپلیکیشنی در شهرداری در حال تهیه است تا تمام امور مرتبط با مدیریت شهری برای دسترسی شهروندان تعریف شود و به‌دنبال آن امکان تخلف از بین برود.

۱ بازپس‌گیری

شهرداری تهران مالک ساختمان‌هایی است که در دوره‌های گذشته شاید یک دهه پیش در اختیار افراد یا گروه‌هایی قرار گرفته است. در دوران مدیریت پیشین شهرداری تهران، اقداماتی برای شناسایی این املاک و بازپس‌گیری آنها انجام شده بود. ابتدای تابستان امسال نیز سامانه جامع املاک افتتاح شد که در آن اطلاعات املاک متعلق به شهرداری به‌صورت رایانه‌ای و قابل دسترسی نگهداری و تکمیل می‌شود. با شروع به کار شورای ششم-مرحله دیگری از بازپس‌گیری املاک آغاز شد. رئیس سازمان بازرسی شهرداری تهران در این‌باره گفت: از ۱۰۱ ملک شهرداری که بازپس گرفته‌ایم، ۴۳ ملک در منطقه یک و در اختیار افراد مطرح بوده است. شهردار منطقه یک و مجموعه مدیریت شهری با قاطعیت ایستادند و توانستیم این املاک را بازگردانیم که البته کار آسانی نبود. گودرزی با بیان اینکه املاک بازگردانده شده به تفکیک مناطق مشخص شده است، گفت: عدد املاک تصرف شده بسیار زیاد است اما در کنار سازمان املاک در تلاش هستیم که سامانه جامع املاک تکمیل شود و آنها را به‌طور دقیق شناسایی کنیم اما درخصوص املاکی که وضعیت آنها مشخص و قطعی شد به یک جلو می‌رویم و معطل نمی‌مانیم که سامانه جامع املاک کامل شود. رئیس سازمان بازرسی شهرداری تهران همچنین تصریح کرد: این شناسایی انجام خواهد شد تا ببینیم املاک در چه مناطقی واقع شدند و یادانیم آیا براساس قرارداد واگذار شده یا خیر؟ و اینکه قرارداد به اتمام رسیده یا باید تمدید شود. چراکه تمام این املاک واگذار شده غیرقانونی نیست و ممکن است تنها مهلت قرارداد آنها به اتمام رسیده باشد. در مجموع در حال انجام اقدامات لازم درخصوص املاک واگذار شده شهرداری هستیم اما هنوز به سرانجام نرسیده‌ایم. وقتی به این نتیجه می‌رسیم که ملکی در منطقه‌ای به اشتباه تصاحب شده، آن را به املاک شهرداری برمی‌گردانیم.

۲ اصلاح روندها

قوانین شهرداری که بعضی از آنها چندین دهه قدمت دارند و برخی در سال‌های اخیر اصلاح شده‌اند باید مورد بازبینی قرار گیرند تا امکان سوءاستفاده نداشته باشند. رئیس سازمان بازرسی شهرداری تهران با بیان اینکه شناسایی و اجرای مقررات دیرپازده است، یادآور شد: این گذشته در حالی است که اگر اقدامات اجرایی شود، فساد بسیار محدود خواهد شد. ما در این راستا اسناد مورد مطالعه قرار دادیم و جلسات تخبگانی در همین راستا برگزار کردیم. درنهایت ۱۱۳ چالش و گلوگاه فساد احصا شد و برای سالم‌سازی باید در این زمینه وارد شویم. گودرزی با بیان اینکه اگر بتوانیم صورت وضعیت‌ها را به سرانجام برسانیم اتفاقات خوبی خواهد افتاد، گفت: به‌روزرسانی سایت شفاف مورد توجه قرار گرفت؛ چراکه ۷۷بند مصوبه وجود دارد که باید در سایت شفاف ارائه شود. لایحه‌ای در حال تنظیم است که براساس آن باید بخشی از این ۷۷بند اصلاح شود. از این تعداد ۲۵بند به روزرسانی شده و بخشی از آن که نیاز به اصلاح دارد در حال بررسی است.

۳ حقوقی

رسیدگی به پرونده‌های قضایی شهرداری گاهی اوقات مدت‌ها طول می‌کشد و فشار زیادی بر بخش اداری وارد می‌کند. رئیس سازمان بازرسی شهرداری تهران در این‌باره گفت: ۲۵هزار پرونده حقوقی از سال‌های گذشته در شهرداری وجود دارد که بخشی از آن اصلاح شده است همچنین مجموعه مرکز حقوقی شهرداری، پرونده‌هایی که در ۱۵ماه گذشته رأی آن به نفع ما صادر شده، ۱۹۷ پرونده بوده که بیش از ۱۱۱هزار میلیارد تومان به سود شهرداری بوده است. گودرزی افزود: جلوی ۵هزار میلیارد تومان معاملات و پرداخت‌های غلط گرفته شده است. ۴۸ پروژه مشارکتی بزرگ در شهر تهران که عمده آنها دارای مشکل هستند، ۷شبه‌شبکه اخذ رشوه و ۷۵۰قصره پرونده تخلفات فردی شناسایی و کشف شد که برخی کارمند و برخی بازنشسته شهرداری بودند. محکم ایستاده‌ایم که اگر قرار است کسی به شهرداری مراجعه کند خود مردم باشند و نیازی به کار چاق کن و دلال نباشد.

۴ ساخت‌وساز

ساخت‌وساز به‌دلیل مسائل مالی کلان خود همیشه یکی از چالش‌برانگیزترین بخش‌های نظارتی شهرداری بوده است. رئیس سازمان بازرسی شهرداری تهران بیان کرد: ما به‌دنبال این هستیم که فرایند صدور پروانه‌های ساختمانی را کاهش دهیم که در برخی مناطق به کمتر از ۲ماه کاهش یافته است و با پروانه اولیه می‌توانند اقدام به ساخت کنند. اتصال به سامانه پنجره واحد دولت نیز پیگیری شده که اتفاق خوبی بوده و همچنان ادامه دارد. در ۲۰مورد تلاش کردیم که به پنجره واحد متصل شویم. تمام این موارد به‌کاهش پرونده‌های تخلف کمک می‌کند. یکی از نکات اصلاح حکمرانی رأی است که بین نهادهای حاکمیتی، عمومی، تعاونی وبخش خصوصی، مباحث را به‌درستی مشخص کنیم. دفاتر خدمات الکترونیک وظیفه مشخصی ندارند و نباید کار شهرداری انجام دهند. او با اشاره به اصلاح فرایند تصمیم‌گیری در شوراهای داخلی و معماری مناطق و استقرار مدل اصلاحی فرایند صدور پروانه‌های ساختمانی گفت: شهرداران مناطق باید اختیار داشته باشند که بتوانند تصمیم‌گیری کنند و از طرفی نباید ونگاری ایجاد شود. سازندگان مسکن نیز اقداماتی را که به‌صورت قانونی انجام می‌دهند، اما در این مسیر دچار دست‌اندازهای بوروکراسی شهرداری می‌شوند، به ما اطلاع دهند. دست همه کسانی را که در پی آبدانسی تهران و رفاه شهروندان از طریق قانونی هستند، می‌فشاریم. گودرزی با تأکید بر اینکه رابطه بین انبوه‌سازان و بدنه شهرداری نباید به سمت پرداخت رشوه و زیرمیزی برود، گفت: با کوتاه کردن فرایند صدور پروانه و شفاف‌سازی آن، زمینه‌های مفسده‌آمیز را کاهش می‌دهیم.

مرور

سخن نخست

محمد سرابی

روزنامه‌نگار

در معرض قضاوت عمومی

مبارزه با فساد در دوره‌های مختلف شهرداری انجام شده و اکنون نیز با طرح‌های جدید ادامه دارد اما شهروندان همچنان شهرداری را دستگاهی درگیر فساد اداری می‌دانند؛ چرا چنین تصویری درباره شهرداری وجود دارد؟

۱ شهرداری سازمانی باسابقه طولانی است.از دوران قاجار و پیش از آن نهادی برای اداره شهرها وجود داشت اما بلدیه به‌معنای کنونی آن در دوره پهلوی اول تأسیس شد. در طول فعالیت شهرداری قوانین کاری بارها تغییر کرده‌اند اما بعضی از این قوانین مربوط به دهه‌های گذشته و شاید نیم‌قرن پیش هستند که در زمان کنونی مؤثر نیستند. در ۲۰سال گذشته شیوه‌آاره شهرداری‌ها چندبار تغییر کرده است. زمانی بالاترین مقام این سازمان‌ها مستقیماً از سوی دولت تعیین می‌شد و عملاً بخشی از قوه مجری به‌شمار می‌آمد. کلیه دستورات و تصمیم‌های دولتی هم بدون درنگ در این سازمان اجرا می‌شد. از زمان شکل‌گیری شوراهای شهر در سال ۱۳۷۷ جداسازی شهرداری از دولت به‌صورت رسمی و قانونی آغاز شد. بخشی از قوانین و رویه‌های کاری که از گذشته باقی مانده است با شرایط جدید همخوانی کامل ندارد. از طرف دیگر لغو همه قوانین و آیین‌نامه‌ها و جایگزینی آنها با اصولی که هنوز کاملاً آزمایش نشده است، ممکن نیست و احتمالاً موجب بروز مشکلات فراوان خواهد شد.

۲ شهرداری حوزه کاری بسیار بزرگی دارد که بادیگر نهادها حتی وزارتخانه‌ها قابل مقایسه نیست. هر شهروند از لحظه تولد تا زمان فوت با شهرداری سر و کار دارد. این گستردگی مسئولیت‌های اجرایی باعث شده است که سطح ارتباط و اصطکاک میان شهروندان و شهرداری زیاد باشد. در این میان اختلاف‌های فکری و عملی زیادی بروز می‌کند که زمینه‌بروزی اعتمادی می‌شود. حتی از شهرداری خواسته می‌شود که با وجود حوزه کاری بزرگ با هم به‌امور بیشتری بپردازد و به‌عنوان مثال با ساخت واحدهای مسکونی مشکل کمبود خانه را حل کند درحالی‌که بنا به اعلام مسئولان دولتی نیستند(قرار گاه مسکن که در دوره اخیر مدیریت شهری تشکیل شده است برای هم‌افزایی در این زمینه تلاش می‌کند). البته اگر بخواهیم شهرداری‌های ایران را با کشورهای توسعه‌یافته مقایسه کنیم، متوجه می‌شویم که شهرداری‌های این کشورها به‌نسبت ایران حوزه کاری باز هم بزرگ‌تری دارند اما این عملکرد بر اساس قانون و مخصوصاً بر اساس برنامه‌ریزی و تقسیم کار طولانی مدت تثبیت و پذیرفته شده است.

۳ منبع مالی شهرداری پایدار نیست و بسته به میزان ساخت‌وساز و تغییر کاربری در شهر تغییر می‌کند. هر بار که درآمدهای زیاد می‌شود نوع مصرف آنها اهمیت پیدا می‌کند و هر بار که کم می‌شود،مدیران باید به فکر راهی برای محقق کردن بودجه باشند. اگر درآمد شهرداری به‌شکل پایدار بود و از منابعی مانند مالیات و عوارض سکونت در شهر به‌صورت ثابت تامین می‌شد این مشکلات کاهش پیدا می‌کردند. عوارض سالانه مسکن و واحدهای صنعتی آنقدر نیست که بتوان مخارج ویژه شهر را با استفاده از آنها تامین کرد. زمانی هزینه آن به‌صورت بخشی از بودجه کلان کشور تعیین می‌شد و زمانی صدور پروانه ساخت‌وساز و جرائم تغییر کاربری هزینه‌های آن را تامین می‌کردند. دریافت جریمه و صدور مجوز فرایندی است که ذاتاً زمینه مناسبی برای رشد فساد و سوءاستفاده‌های فردی است.

۴ شهرداری از نظر قانونی مسئولیتی در زمینه کاهش میزان اعتماد، تامین امنیت، اجرای برنامه‌های گذران اوقات فراغت، کاهش ذرات معلق در هوای شهر و مانند آن ندارد یا به‌تنبهایی در این زمینه مسئول نیست. به‌دلیل کم‌کاری‌تهلهای دیگر، مشکلات گوناگونی در شهر به چشم می‌آیند که یک نمونه آن کودکان کار در چهارراه هستند. در مقابل از شهرداری خواسته می‌شود که این مشکلات را حل کند و در صورت تأخیر، شهرداری مقصر شناخته می‌شود و همین مسئله باعث می‌شود انگشت‌آتهام‌به‌سمت شهرداری نشانه رود. (در دوره اخیر مدیریت شهری قرارگاه‌های مختلفی از جمله، قرارگاه اجتماعی در شهرداری تشکیل شده است تا با همکاری میان سازمان‌های این معضلات کاهش یابد.

۵ چند دهه پیش شهرداری با انگیزه تبدیل شدن از دستگاه اجرایی به نهاد خدمتگزار، وارد حوزه رسانه، آموزش، تبلیغات و فرهنگ‌سازی شد که به معنی قسار گرفتن مداوم در حوزه اخبار و اطلاعات است. برخی از گان‌های بزرگ دیگر که چنین اقدامی نکردند خود را از انتشار اخبار و در نتیجه قضاوت عمومی دور نگه داشتند. تلاش شهرداری برای اطلاع‌رسانی به معنی باز کردن پرونده در مقابل افکار عمومی است.

۶ شهرداری با چند عنصر بسیار بحث‌برانگیز سر و کار دارد: زمین و ساختمان شهری که محل ذخیره ثروت و نگهداری از سرمایه‌های فردی است؛ ساخت‌وساز که یکی از مهم‌ترین کسبوکارها در ایران و جهان به‌شمار می‌آید؛ رفت‌وروب و حمل‌زباله شهری که باید دالماً و به‌دقت انجام گیرد؛ حمل‌ونقل و ترافیک که برای زندگی هر کسی در شهر ضروری است. آلودگی هوا که مستقیماً بر سلامت شهروندان تأثیر گذار است و... بروز مشکل در هر کدام از این فعالیت‌ها موجب اعتراض عمومی شهروندان می‌شود.

۷ و بالاخره اینکه فساد مالی و اداری در شهرداری وجود دارد و شخص شهردار، مسئولان بازرسی و نظرات این نهاد، اعضای شورای شهر و دیگر متولیان امر، وجود آن را انکار نکرده‌اند. مقبله بافساد نیز به‌اشکال مختلف در همه‌دوره‌های شهرداری وجود داشته است و در این دوره اما جدی‌تر از همیشه، تیر خشک‌اند فساد می‌کند که ریشه‌در خیلی از مسائل دارد. لای کار می‌کند.

۳۳

صیانت از ۳۱ هزار میلیارد تومان سرمایه شهر

۲۲

۱۵ ماه و ۲۰ اقدام علیه فساد

مروری بر کارنامه دوره اخیر شهرداری تهران در مبارزه با فساد از خزانه واحد تا برخورد بدون اغماض

۲۳

صیانت از ۳۱ هزار میلیارد تومان سرمایه شهر

مدیرکل مرکز حقوقی شهرداری تهران جزئیات آزادسازی و بازپس‌گیری املاک شهرداری تهران را اعلام کرد

۲۲

صیانت از ۳۱ هزار میلیارد تومان سرمایه شهر

مدیرکل مرکز حقوقی شهرداری تهران جزئیات آزادسازی و بازپس‌گیری املاک شهرداری تهران را اعلام کرد

۲۳

صیانت از ۳۱ هزار میلیارد تومان سرمایه شهر

مدیرکل مرکز حقوقی شهرداری تهران جزئیات آزادسازی و بازپس‌گیری املاک شهرداری تهران را اعلام کرد

۲۲

صیانت از ۳۱ هزار میلیارد تومان سرمایه شهر

مدیرکل مرکز حقوقی شهرداری تهران جزئیات آزادسازی و بازپس‌گیری املاک شهرداری تهران را اعلام کرد

۲۳

صیانت از ۳۱ هزار میلیارد تومان سرمایه شهر

مدیرکل مرکز حقوقی شهرداری تهران جزئیات آزادسازی و بازپس‌گیری املاک شهرداری تهران را اعلام کرد

۲۲

مروری بر کارنامه دوره اخیر شهرداری تهران در مبارزه با فساد از خزانه واحد تا برخورد بدون اغماض

۲۳

صیانت از ۳۱ هزار میلیارد تومان سرمایه شهر

۲۲

صیانت از ۳۱ هزار میلیارد تومان سرمایه شهر

۲۳

صیانت از ۳۱ هزار میلیارد تومان سرمایه شهر

۲۲

صیانت از ۳۱ هزار میلیارد تومان سرمایه شهر

۲۳